

LANDSCHAPPELIJKE INPASSINGSPLAN

ZONNEPARK ECHTELD, GEMEENTE NEDER-BETUWE

MEI 2020

Plangebiet

INLEIDING

Vattenfall heeft het voornemen om op de locatie, zichtbaar op de luchtfoto hiernaast, in het buitengebied van Echteld een zonnepark te realiseren. Het zonnepark heeft een oppervlakte van circa 8 hectare. (*netto oppervlakte inclusief tussenpaden*). Het plangebied ligt ten westen van provinciale weg N323 en ten noorden van de Spoorstraat.

In de huidige situatie worden de gronden gebruikt voor agrarische doeleinden. De percelen zijn kadastraal bekend gemeente Neder-Betuwe, sectie H nummer 352, sectie I nummer 383, 384 en 814. Langs het weiland staan bomenrijen en opgaande beplanting. Aan de zuidzijde ligt een spoorlijn.

Op 8 februari 2018 is de Klimaatnota Neder-Betuwe 2018-2023 vastgesteld door de gemeenteraad. De gemeente heeft voor zonnenvelden de volgende randvoorwaarden gesteld die komen uit het beoordelingskader voor het indienen van een zonneproject. In de Klimaatnota zijn onderstaande criteria opgenomen:

1. Zonnenvelden bij voorkeur in de strook tussen de A15 en de Betuweroute.
2. Aansluiting bij de bestaande of toekomstig te plaatsen windturbine projecten.
3. Bij voorkeur aansluiten bij de bestaande infrastructuur.
4. Indien genoemde mogelijkheden niet toereikend zijn, als alternatief middelgrote zonnenvelden (tot maximaal vijf hectare) bij voorkeur in de nabijheid van de A15 en Betuweroute (bij de op- en afritten).
5. In het open komgebied van de gemeente in principe geen zonnenvelden.
6. Zonnenvelden bij voorkeur niet op gronden die goed geschikt zijn voor de functie landbouw.

In dit landschappelijke inpassingsplan beschrijven wij de landschappelijke inpassing van het plan en welke natuurwaarden gecreeërd gaan worden.

Legenda

Geomorfologie

BRO_Vormsubgroep omschrijving

- Crevasserug
- Laagte ontstaan door afgraving
- Meanderruggen en -geulen
- Plateau-achtige storthoop, opgespoten terrein of kunstmatig eiland
- Restgeul
- Rivierkomvlakte
- Stroomrug
- Stroomrugglooiing
- Vlakte ontstaan door afgraving of egalisatie

Geomorfologische opbouw en bodem

● Ligging plangebied in het
landschapstype
'Medel en Biezenburg'

Bron: Landschapsontwikkelingsplan Neder-Betuwe

GEOMORFOLOGIE EN BODEM

Op de kaart hiernaast zijn de geomorfologische kenmerken van het plangebied opgenomen. Het plangebied ligt binnen het rivierlandschap van Rijn en Maas, op een stroomrug en wordt gekenmerkt door (oeverafzettingen van) (fossiele) holocene meandergordel.

LANDSCHAPSONTWIKKELINGSPLAN

In het Landschapsontwikkelingsplan van de gemeente Neder-Betuwe zijn verschillende landschapstypen benoemd met per type een beschrijving van de ruimtelijke kwaliteiten en aandachtspunten voor visievorming.

Het plangebied is gelegen in het landschapstype Medel en Biezenburg. Kenmerken hiervan zijn onder andere onregelmatige blokverkaveling, grote mate van openheid (hoewel dat hier minder het geval is) en beplanting op erven en laanbeplanting langs wegen. Relevante aandachtspunten voor visievorming zijn voor dit gebied:

- Faciliteren recreatie richting Tiel door goede recreatieve ontsluiting en interessante routes
- Landschappelijk structuur aanbrengen in de verschillende ontwikkelingen (herinrichting op- en afritten A15/N323)
- Nieuwe positie bundel A15/ Betuwelijn in landschap verankeren.

Op basis van deze aandachts- en uitgangspunten is het hierna volgende landschappelijke inpassingsplan opgesteld.

LANDSCHAPPELIJKE INPASSING

De landschappelijke inpassing van het zonneveld gaat uit van het respecteren van de karakteristieken en versterking van leesbaarheid van het landschap. Het oorspronkelijke verkavelingspatroon en de ligging wordt versterkt door akker- en kruidenrijke zones, gecombineerd met struweelhagen en op enkele plekken poelen.

De zonnevelden worden niet volledig weggestopt achter groen. Vanaf bepaalde punten zijn ze beleefbaar. Vanaf de A15 gezien is dit beeld opener en vanaf de kleinschalige wegen aan de zuidzijde gezien is het zonneveld groener en kleinschaliger ingepast, inspelend op het lokale karakter.

Ook is gekeken op welke wijze de biodiversiteit in beide gebieden kan worden versterkt. Welke natuurwaarden ontwikkeld worden, leest u verderop in dit document.

Struweelzone met
overgang naar
kruidentzone +
bijenhotel

Maximaal 4.
transformator-
stations

Akkerkruidentrand zuidzijde
(5 meter breed ,
gehele lengte tot aan de
struweelzone westzijde)

Zoekgebied
schakelstation

Ontsluiting van het
zonnepark
via de noordzijde
(struweelhaag met
hekwerk)

Semi verhard
onderhoudspad

Kruidentrijke graszone met
struweel / poel, een
bijenhotel en een extra
uitgang voor voetgangers

A

A'

B

B'

C

C'

BOUWSTENEN NATUUR- EN LANDSCHAP

Het plangebied ligt ingeklemd tussen infrastructuur van met name de snelweg A15 en de spoorlijn. In de directe omgeving is verder bebouwd gebied en agrarisch grondgebruik, natuurterreinen zoals NNN liggen op grotere afstand. Dit alles maakt dat het gebied geen grote rol kan spelen als verbinding tussen natuurelementen in de ruimere omgeving. Wel zijn er kansen om natuurelementen te ontwikkelen voor flora en kleinere dieren die mobiel genoeg zijn om het gebied te bereiken. Er zijn met name kansen voor struweelvogels, akkervogels, amfibieën en insecten zoals bijen en dagvlinders. De natuurelementen bieden hen schuilplaats en voortplantingsbiotoop, en daarnaast bieden de grasstroken tussen de zonnepanelen door natuurgericht beheer ook foerageergebied. De natuurelementen zijn robuust in breedte en onderling verbonden, zodat deze als verbinding en uitvalsbasis dienen voor flora en fauna.

Struweelelementen.

In een aantal hoeken en op strategische plekken worden struweelelementen aangelegd met inheemse beplantingssoorten. Deze elementen zorgen voor een vergroening van het beeld en vergroting van de biodiversiteit. Het struweel in het westelijke deel van het plangebied kent een verdunning in beplanting in de richting van de aangrenzende sloten. Hierdoor ontstaat een aantrekkelijke gradiënt met ruigte en nieuwe biotoop, ook aantrekkelijk voor patrijzen. Aan de noordzijde van wordt er tevens een struweelhaag aangeplant om het zicht vanaf de snelweg gedeeltelijk te vergroenen.

Gevarieerde inheemse struiken die verspreid in de tijd bloeien en later in het jaar vruchten dragen, zijn aantrekkelijk voor insecten en vogels. Ook voor wilde bijen vormen struiken – vooral vroeg in het seizoen – een belangrijke aanvullende nectar- en stuifmeelbron. Door soorten met doornen op te nemen wordt ook nog eens aantrekkelijke nestplaatsen voor kleine zangvogels zoals kneu, grasmus en roodborsttapuit gecreëerd. Een mengsel van soorten als gele kornoelje, hazelaar, sleedoorn, gewone vlier, wilde kardinaalsmuts en wilde liguster is een prima invulling. Meidoorn wordt hier niet toegepast in verband met kans op ziekte-overdracht naar fruit- en sierteelt. De struiken kunnen naar wens eens per 3 tot 5 jaar worden teruggezet, liefst gefaseerd in kleine delen zodat geen kaalslag optreedt voor landschap en vogels.

Kruidenrijk grasland.

Binnen het gehele plangebied komt daarnaast kruidenrijk gras (met extensief beheer) in combinatie met bijenhôtels, zodat o.a. de bijen hier goed kunnen gedijen. De basis is grasland met een mengsel van verschillende grassoorten en een aantal algemene wilde bloemen dat eenmalig wordt ingezaaid. Waar de randen langs nu al bloemrijke sloten komen, is inzaai niet nodig. Het basisbeheer is bij voorkeur twee keer per jaar maaien en oogsten/afvoeren van de opbrengst. Alternatief is drukbegrazing met schapen in zomer tot herfst, dat wil zeggen korte tijd delen van het gebied laten afgrazen, door inzet van tijdelijke rasters. Dit kan in zowel overhoeken en langs sloten, als ook in de brede tussenruimte tussen de rijen zonnepanelen worden gerealiseerd.

Oorspronkelijke verkavelings- en slotenpatroon versterken.

Omdat het zonneveld meer op oeverwalgronden ligt wordt het oorspronkelijke verkavelings- en slotenpatroon versterkt en herkenbaar gemaakt door het aanbrengen van natuurzones met poelen en kruidenrijk grasland.

Waterpoelen voor amfibieën in natuurzones

Poelen waarvan het water niet in verbinding staat met doorlopende watergangen, maken deze extra aantrekkelijk voor amfibieën, doordat er minder predatoren zoals vissen kunnen komen. Vrijkomende grond kan worden kan eventueel in een walletje aan de noordzijde worden gezet met struweel erop, bij uitstek geschikt als overwinteringsplaats voor amfibieën.

Akkerkruidenrand

Aan de zuidzijde van het plangebied wordt een rand met akkerkruiden aangelegd. In een akkerkruidenrand worden eenjarige kruiden met wat graan gezaaid, eventueel aangevuld met meerjarige soorten van kruidenrijk grasland. Hierin kan zich een flora ontwikkelen met opvallende bloemen als korenbloem en gewone klaproos, en zeldzamere soorten zoals kleine wolfsmelk of spiesleeuwenbek. Dit biedt voor insecten (wilde bijen) en akker- en struweelvogels (zoals grasmus, geelgors, patrijs) een aantrekkelijk biotoop. Voor ontwikkeling van een echte akkerflora is een jaarlijkse grondbewerking en inzaai van graan wenselijk, eventueel kan dit tot eens per 3 jaar worden uitgesteld.

Bijenhotel

Een robuust bijenhotel met gevarieerd aanbod van holtes (verschillende groottes en verschillende materialen zoals houtblokken, rietstengels en steen of leem) kan heel veel wilde bijen die solitair leven (dus niet als volk) nest- en schuilplaats bieden. Hiervan zijn er maar liefst 360 soorten in Nederland. De bijen vinden honing en nectar in de omringende bloemrijke natuurelementen. Deze bijenhotels worden in beide plangebieden neer gezet.

